

สารบัญ

บทที่	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อ	ง
ABSTRACT	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
1. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร	10
2. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	16
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	25
4. การพัฒนาหลักสูตร	29
5. การสร้างหลักสูตรท้องถิ่นการสานกระติบข้าว	34
6. แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้	36
7. กระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	39
8. การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	43

บทที่	หน้า
9. กระบวนการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ	53
10. ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์การสานกระติบข้าว	56
11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	65
11.1 งานวิจัยในประเทศ	65
งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร	65
งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความร่วมมือ	73
11.2 งานวิจัยต่างประเทศ	76
งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร	76
งานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการสร้างความร่วมมือ	78
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	80
1. ขั้นตอนในการวิจัย	80
2. การเลือกกรณีศึกษา	83
3. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	85
4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	86
5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	86
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล	98
7. วิธีเก็บข้อมูล	100
8. การวิเคราะห์และการประมวลผลข้อมูล	100
9. สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	102
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	105
1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	105
2. ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	105
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	106
4. ข้อสังเกตที่ได้จากการทดลอง	135
5. ผลที่ได้จากการค้นคว้า	136

บทที่	หน้า
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	140
1. วัตถุประสงค์การวิจัย	140
2. สมมติฐานการวิจัย	140
3. วิธีดำเนินการวิจัย	141
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	142
5. การวิเคราะห์ข้อมูล	143
6. สรุปผลการวิจัย	143
7. อภิปรายผล	146
8. ข้อเสนอแนะ	151
บรรณานุกรม	154
ภาคผนวก	163
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	163
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	168
ภาคผนวก ค ภาพประกอบและหนังสือขอความร่วมมือ	191
ประวัติผู้วิจัย	213

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	19
2 ตารางวิเคราะห์หลักสูตร	50
3 ตารางแบ่งคาบเวลา	50
4 ตารางกำหนดการสอน	51
5 ตารางโครงการสอน	51
6 ชนิดของไม้ไผ่ในภาคอีสาน	57
7 ปฏิทินการดำเนินการ	82
8 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่และชั่วโมงสอน	92
9 แบบแผนการทดลอง	93
10 ตารางกำหนดเรื่องที่สอน	94
11 ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยภาพรวม	107
12 ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร	107
13 ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โครงสร้างของหลักสูตร	109
14 ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระยะเวลาเรียน	110
15 ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	110
16 ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง การสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้านการวัดผลประเมินผล	112
17 ตารางคะแนนวัดผลระหว่างเรียนและคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน เรื่อง การสานกระติบข้าวด้วยไม้ไผ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	112

ตารางที่	หน้า
18 ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ จากการสังเกตทักษะกระบวนการในการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินการปฏิบัติงาน	113
19 ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ จากการทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน	114
20 ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ จากการประเมินผลงาน	115
21 ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ ผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียน	115
22 แสดงผลการประเมินด้านทักษะกระบวนการในการปฏิบัติงาน ความรู้ ระหว่างเรียน ผลงาน ทดสอบหลังเรียน	116
23 คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละ จากการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน	117
24 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนรู้	120
25 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครูท้องถิ่นที่มีต่อการสอน	122

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
ภาพที่ 1	กระต๊อบข้าวที่ใช้กันบริเวณอีสานกลาง	60
ภาพที่ 2	กระต๊อบข้าวภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	60
ภาพที่ 3	ลายสองยี่น	61
ภาพที่ 4	ลายสองเวียน	62
ภาพที่ 5	ลายสามยี่น	62
ภาพที่ 6	ลายสามเวียน	63
ภาพที่ 7	ลายคูป	64
ภาพที่ 8	ลายเฉลวข้อ	64
ภาพที่ 9	แผนที่บ้านลุมพุก ตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม	84
ภาพที่ 10	ทางเข้าบ้านลุมพุก ตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	191
ภาพที่ 11	ผู้วิจัยร่วมวางแผนกับชุมชนบ้านลุมพุกในการดำเนินการวิจัย	191
ภาพที่ 12	ภาพประชุมสมาชิกกลุ่มจักสานเพื่อเตรียมข้อมูลในการจัดทำ หลักสูตร	192
ภาพที่ 13	ภาพประชุมสมาชิกกลุ่มจักสานเพื่อจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น	192
ภาพที่ 14	ภาพประชุมวางแผนในการจัดเตรียมข้อมูลในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	193
ภาพที่ 15	ภาพประชุมวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	193
ภาพที่ 16	ภาพนักเรียนทำพิธีไหว้ครูท้องถิ่น	194
ภาพที่ 17	ภาพพิธีไหว้ครู	194
ภาพที่ 18	ภาพการเรียนการสอน	195
ภาพที่ 19	ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน	195
ภาพที่ 20	ภาพนักเรียนเรียนรู้ในชุมชน	196
ภาพที่ 21	ภาพนักเรียนและครูท้องถิ่นรับประทานอาหารร่วมกัน	196
ภาพที่ 22	ภาพนักเรียนนำผลงานจัดนิทรรศการวัน Open House	197
ภาพที่ 23	ภาพผู้ร่วมงานเข้ามาเยี่ยมชมผลงาน	197

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 24	นักเรียนนำผลงานจัดนิทรรศการ 198
ภาพที่ 25	นักเรียนสาธิตการสานกระติบข้าว 198
ภาพที่ 26	ภาพผลงานวิจัย ผลงานนักเรียนนำมาจัดนิทรรศการ 199
ภาพที่ 27	ผู้ร่วมงานเข้าเยี่ยมชมผลงาน 199
ภาพที่ 28	ประธานในพิธีกล่าวเปิดงานในวันเปิดประตูสู่ชุมชน 200
ภาพที่ 29	ภาพครู นักเรียน และชุมชนเยี่ยมชมผลงาน 200
ภาพที่ 30	ผู้วิจัยและนักเรียนนำผลงานจัดแสดง 201
ภาพที่ 31	ภาพผลงาน 201
ภาพที่ 32	ภาพนักเรียน ครู และชุมชนเข้าเยี่ยมชม 202
ภาพที่ 33	ภาพนักเรียนสนใจในผลงานที่จัดแสดง 202
ภาพที่ 34	เผยแพร่ผลงานในงานมหกรรมเปิดโลกการศึกษา 203
ภาพที่ 35	นำผลงานนักเรียน งานวิจัย จัดแสดง 203
ภาพที่ 36	ภาพนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ เยี่ยมชมผลงาน 204
ภาพที่ 37	ภาพเผยแพร่ผลงาน ในงานมหกรรมเปิดโลกการศึกษา 204

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
แผนภูมิที่ 1	แนวทางการดำเนินการสร้างความร่วมมือ	6
แผนภูมิที่ 2	ความสัมพันธ์ของหลักสูตรแกนกลางกับหลักสูตรท้องถิ่น	30
แผนภูมิที่ 3	แนวทางการดำเนินการสร้างความร่วมมือ	42
แผนภูมิที่ 4	ความสัมพันธ์ของ Objective – Learning – Evaluation	44
แผนภูมิที่ 5	การประเมินแผนการเรียนรู้	53
แผนภูมิที่ 6	รูปแบบของกระบวนการสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกันทรวิชัย และชุมชนบ้านลุมพุก	145

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY